

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Afalenergiecentrale op het Europark
te Coevorden

17 februari 2004

1399-36

ISBN 90-421-1265-4
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten
van de provincie Drenthe
Postbus 122
9400 AC ASSEN

uw kenmerk
48/7.1/2003010625

uw brief
5 december 2003

ons kenmerk
1399-38/Pi/hb

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor MER
Afvalenergiecentrale op het Europark te
Coevorden

doorkiesnummer
(030) 234 76 34

Utrecht,
17 februari 2004

Geacht College,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Afvalenergiecentrale op het Europark te Coevorden. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Afvalenergiecentrale op het Europark te
Coevorden

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

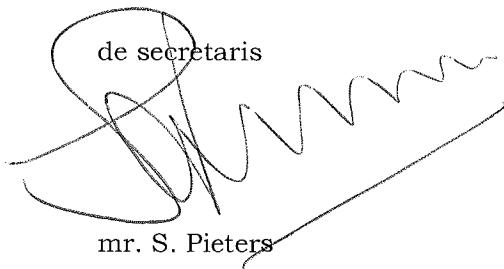
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Afvalenergiecentrale op het Europark te Coevorden

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffect-
rapport over Afvalenergiecentrale op het Europark te Coevorden,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Drenthe door de Commissie voor de
milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Afvalenergiecentrale op het Europark te Coevorden,

de secretaris

mr. S. Pieters

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 17 februari 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES	2
3. BESLUITVORMING	2
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Algemeen.....	3
4.2 De voorgenomen activiteit	3
4.3 Alternatieven	4
4.4 Nulalternatief	6
4.5 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	6
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	6
6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	8
7. LEEMTEN IN INFORMATIE	9
8. EVALUATIEPROGRAMMA	9
9. VORM EN PRESENTATIE	9
10. SAMENVATTING VAN HET MER.....	10

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 december 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 239 d.d. 10 december 2003
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Westo Prefab Betonsystemen B.V. - hierna te noemen: Westo - is van plan om samen met een aantal andere investeerders een biomassa- en afvalenergiecentrale te realiseren op het grensoverschrijdend bedrijventerrein Europark bij Coevorden. Deze energiecentrale - Europark Verbrennungs Installation (EVI) - zal op de Nederlands-Duitse grens gebouwd worden en zal bestaan uit drie lijnen, waarvan één installatie gebouwd zal worden op Nederlands grondgebied en de andere twee op Duits grondgebied. De centrale krijgt een vermogen van ongeveer 240 MWth. Afhankelijk van de stookwaarde kan per lijn circa 240.000 ton afval per jaar verwerkt worden. De installatie levert verschillende vormen van energie. Naast elektriciteit zijn dat mogelijk ook warmte en stoom.

Bij brief van 5 december 2003 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) door de Provincie Drenthe in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport¹. De Provincie Drenthe is bevoegd gezag voor het afgeven van de Wm-vergunning. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 10 december 2003².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van de vele inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. De inhoud van de inspraakreacties en adviezen is ook betrokken bij het opstellen van dit advies.

Dit initiatief betreft een landgrensoverschrijdende activiteit in de meest letterlijke zin. In het MER zal aan dit aspect dan ook nadrukkelijk aandacht geschonken moeten worden. Tevens zal de Nederlandse m.e.r.-procedure hierop afgestemd moeten worden, vooral met betrekking tot de communicatie. De Commissie adviseert om ten aanzien van de vertalingen in het Duits van de verschillende m.e.r.-documenten de Gemeenschappelijke Verklaring te volgen dat hiervoor sinds kort geldt⁵.

In de inspraakreacties worden veel opmerkingen gemaakt over de gevolgde procedure en sommige insprekers verwachten een reactie van de Commissie daarover. Echter, de Commissie is niet bevoegd om daar een uitspraak over te doen. In dit geval is de provincie Drenthe verantwoordelijk voor de uitvoering van de procedure.

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

⁵ Dit betreft de "Gemeenschappelijke verklaring inzake de uitvoering van grensoverschrijdende milieueffectrapportages in het Nederlands-Duitse grensgebied" van december 2003.

Daarnaast wordt in de inspraak regelmatig gewezen op een mogelijke m.e.r.-plicht voor het bedrijventerrein Europark. Deze kwestie is hier niet aan de orde en speelt geen rol voor wat betreft dit voorliggende initiatief.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De hoofdpunten voor het MER zijn de volgende:

- Een beschrijving van het gehele project, oftewel alle drie de lijnen. De alternatievenontwikkeling richt zich alleen op het Nederlandse deel – inclusief functioneel gebonden onderdelen - van het project.
- Een verduidelijking hoe de Nederlandse installatie qua aanvoer en verwerking van afval in allerlei opzichten volledig gescheiden zal blijven van de beide Duitse installaties.
- Een beschrijving van de emissies, emissieconcentraties, de immisies/deposities en de geuraspecten van het gehele project en van de respectievelijke onderdelen.
- Een beschrijving van de wijze waarop voldaan wordt aan de IPPC⁶-richtlijn en aan de Europese Afvalverbrandingsrichtlijn⁷ c.q. (ontwerp) Besluit verbranden afvalstoffen.
- Een beschrijving van het MMA.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral gelezen wordt door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht.

Vanwege het grensoverschrijdende karakter van dit project is het van belang om essentiële informatie uit het MER ook in het Duits te laten vertalen conform de daarvoor geldende Gemeenschappelijke Verklaring (zie voetnoot 5).

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

In het MER dient het specifieke probleem, waarvoor door middel van dit initiatief een oplossing wordt geboden, beschreven te worden. In de Startnotitie wordt dit ten dele beschreven in hoofdstuk 2 (Achtergrond en doelen), maar daar wordt niet uitgegaan van een probleemstelling. Het in paragraaf 2.3 van de Startnotitie beschreven doel van Westo dient nader uitgewerkt te worden met onder andere milieudoelstellingen, zodat daar ook aan getoetst kan worden.

De locatiekeuze dient in het MER nader onderbouwd te worden en met name waarom gekozen is voor een locatie die ten dele op Nederlands en ten dele op Duits grondgebied is gelegen.

---

⁶ IPPC = Integrated Pollution Prevention and Control; richtlijn 96/61/EG d.d. 24 september 1996.

⁷ Richtlijn 2000/76/EG d.d. 4 december 2000.

Geef informatie over het relevante Nederlandse en Duitse beleid en de besluiten en dan met name welke randvoorwaarden en uitgangspunten (Nederlandse en Duitse grenswaarden, emissies en dergelijke hiervoor) gelden. Verwijs naar de beleidsnota's, (ontwerp)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Geef de consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven. In de Startnotitie wordt alleen informatie gegeven over procedurele aspecten, maar geen overzicht gegeven van de hier gevraagde informatie.

Vanwege het Nederlands-Duitse karakter van dit initiatief dient duidelijk in het MER te worden aangegeven hoe de Duitse besluitvorming zal plaatsvinden en op welke wijze – op grond van welke besluiten – de Nederlandse besluitvorming gerealiseerd zal worden en hoe dit op elkaar zal worden afgestemd. De Startnotitie biedt hiervoor aanknopingspunten, maar die informatie is nog niet voldoende.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

Beschrijf het volledige project – en daarbinnen het Nederlandse deel - en de verplichte alternatieven voor het Nederlandse deel. Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke preventieve en mitigerende maatregelen worden getroffen. De beschrijving van alternatieven is alleen verplicht voor de verwerkingslijn die op Nederlands grondgebied gerealiseerd zal worden, alsmede voor alle daaraan gekoppelde onderdelen. Er dient sprake te zijn van een functionele binding, zoals bijvoorbeeld de schoorsteen - ook al komt de schoorsteen op Duits grondgebied te staan - of de verwerking van reststromen.

4.2 De voorgenomen activiteit

Bij de voorgenomen activiteit – zijnde dat deel van het project dat onder Nederlandse verantwoordelijkheid valt - wordt ervan uitgegaan dat de Nederlandse installatie 240.000 ton afval per jaar zal verwerken, zoals in de Startnotitie wordt aangegeven.

Beschrijf de door de verwerkingslijn op Nederlands grondgebied te verwerken afvalstromen naar aard en verwachte hoeveelheden. Geef van deze stromen de herkomst aan en beschrijf de samenstelling op hoofdniveau (componenten) en de stookwaarde. Voor zover er sprake is van gemengde stromen zoals bedrijfsafval moet duidelijk worden gemaakt in hoeverre er reeds een voorscheiding heeft plaatsgevonden. In het geval van slibstromen moet duidelijk worden gemaakt welke stromen dit betreft (herkomst, aard en samenstelling) en in hoeverre sprake is van verontreinigde slibben. In verband met de beoogde verwerking – verbranding – is het van belang in hoeverre er sprake is van organische slibben.

Maak het verloop van geaccepteerde afvalstromen en van reststromen die ontstaan na verbranding inzichtelijk. De verwerkingswijze van reststromen in de inrichting en daarna moet navolgbaar zijn. Maak duidelijk waar en op welke

momenten vermenging optreedt met reststromen van de lijnen op Duits gebied.

Beschrijf de (rookgasreinigings)technieken die worden toegepast om te kunnen voldoen aan de in het (ontwerp) Besluit verbranding afvalstoffen vastgelegde emissiegrenswaarden. Geef ook aan welke (rookgasreinigings)technieken in het Duitse deel van de EVI nodig zijn om aan de Duitse regelgeving te voldoen. Geef aan waar verschillen in regelgeving tussen Nederland en Duitsland leiden tot verschillen in toegepaste technieken tussen het Nederlandse en het Duitse deel van de EVI, zoals de meer stringente NO_x-emissiegrenswaarde in Nederland, die waarschijnlijk een de-NO_x-installatie voor het Nederlandse deel van de EVI noodzakelijk maakt.

Om aan voldoende koelwater te komen zal gebruik worden gemaakt van een nieuw waterbassin. Dit nieuwe bassin zal door middel van zandwinning ongeveer 40 meter diep worden. Deze zandwinning (vooral ook in de tijd uitgezet) dient – vanwege de functionele binding - in het MER beschreven te worden⁸.

Geef de milieucriteria weer die bij de uiteindelijke afweging van alternatieven - en in het bijzonder het voorkeursalternatief - een rol spelen.

4.3 Alternatieven

Westo heeft in een brief aan belanghebbenden – d.d. 9 december 2003 – aangegeven dat de voorgenomen activiteit gebouwd zal worden naar de allernaastste stand van de techniek en een technologisch hoogstaande installatie zal zijn, zowel milieuhygiënisch als energetisch. In ieder geval zal voldaan moeten worden aan de Afvalverbrandingsrichtlijn (2000/76/EG) zoals deze binnenkort in het Nederlandse *Besluit verbranden afvalstoffen* wordt vastgelegd. Om na te gaan of de installatie voldoet aan de laatste stand van de techniek dient een vergelijking in het MER te worden uitgevoerd met de technologie zoals deze in het kader van de IPPC-richtlijn (96/61/EG) is vastgelegd in Europese BAT⁹-documenten, met name aan het vigerende IPPC BAT-document voor afvalverbranding, te weten het Draft Reference Document on Best Available Techniques for Waste Incineration (May 2003). De in het MER te beschrijven technieken en uitvoeringsvarianten dienen aan de in dit document beschreven technieken te worden getoetst. Gemotiveerd dient te worden waarom een eventuele techniek die milieuhygiënisch beter is dan de voorgenomen activiteit niet kan of zal worden toegepast.

Scenario's uit het LAP

In het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) zijn twee alternatieven uitgewerkt voor het verbranden van brandbaar afval, te weten het zogenaamde PPF¹⁰-scenario en het RDF¹¹-scenario. Deze alternatieven, waarbij een secundaire brandstof wordt opgewerkt, hebben in het LAP de voorkeur boven integraal verbranden. Uit de startnotitie blijkt dat een belangrijk deel van de input bestaat uit hoogcalorisch afval. Voor deze materialen zijn de alternatieven uit het LAP goed

---

⁸ Zie daartoe ook hoofdstuk 5.

⁹ BAT = Best Available Technology.

¹⁰ PPF = Papier en Plastic Fractie.

¹¹ RDF = Refused Derived Fuel.

toepasbaar. Geef een overzicht van de mogelijke alternatieven voor het opwerken van de hoogcalorische stromen en het huishoudelijke afval gericht op nuttige toepassing voor energieopwekking. Onderbouw de keuze voor de voorgenomen activiteit aan de hand van een kwalitatieve argumentatie. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van gegevens uit het MER voor het LAP en van verwachte marktontwikkelingen.

Ten aanzien van slibstromen zijn er andere alternatieven denkbaar dan verbranding. Dit geldt zowel voor organische als voor anorganische slibben. Geef alternatieven voor de beoogde verbranding en onderbouw de gemaakte keuze. Leg uit in hoeverre dit initiatief zich verhoudt tot het LAP.

Beschouw in het MER de bandbreedte in de samenstelling van het te verbranden afval (onder andere aandeel papier/plastic, manier waarop dit voorkomt, minimum- en maximumstookwaarde) en geef aan wat daar de gevolgen van zijn voor wat betreft de emissies naar de lucht, energetisch rendement en de kwaliteit van de reststoffen.

Energierendement, warmte- en stoomlevering

In de startnotitie wordt niet ingegaan op de te verwachten energierendementen en mogelijkheden om deze te optimaliseren. Er zijn verscheidene mogelijkheden om het rendement van een AVI te verhogen (zoals optimalisatie van de stoomcondities). Geef in het MER aan welke inspanningen verricht zullen worden om een optimaal rendement te halen. Geef een overzicht van mogelijkheden om het rendement te verbeteren. Onderbouw de keuze die hierin gemaakt zal worden.

Geef aan welke verwachtingen er zijn ten aanzien van de afzet van warmte en/of stoom. Ga in op beoogde hoeveelheden en kwaliteit en de mogelijkheden om deze afzet te realiseren. Geef aan welke externe factoren mede bepalen of deze afzet realiseerbaar is.

Reststromen na verbranding

Geef een beschrijving van de mogelijke opwerkingstechnieken van de bodemassen. Neem hierbij in beschouwing dat met ingang van 2006 de toepassing hiervan als buitencategorie materiaal komt te vervallen. In de toelichting door de initiatiefnemer is als optie naar voren gekomen de toepassing van bodemas in beton. Neem deze optie mee in de beschouwing. Geef aan welke afzet van bodemas wordt voorzien en welke problemen er in deze afzet zouden kunnen optreden waardoor de continuïteit in gevaar komt. Geef aan welke van de opwerkingstechnieken in overweging zullen worden genomen.

Beschrijf alternatieven voor de verwerking van vlieggas en rookgasreinigingsresidu. Onderbouw de keuze welke in de Startnotitie wordt gemaakt. Neem hierbij alternatieven uit het LAP, zoals koude immobilisatie, in overweging.

Ga in op eventuele gezamenlijke verwerking van de reststromen uit de andere twee - Duitse - lijnen. Ten aanzien van de toepassing gelden in Duitsland andere normen. Maak duidelijk welke afzetten voorzien zijn.

4.4 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Bij het uitwerken van een MMA dienen de best beschikbare en toepasbare technieken zoals met name beschreven in het hiervoor genoemde EU BAT-document¹² te worden betrokken.

Bij de uitwerking van het MMA dient uitgegaan te worden van de strengste (Nederlandse of Duitse) normen en waar mogelijk dient verder geoptimaliseerd te worden. De mogelijkheid dient te worden uitgewerkt om een eventueel voorgeschreven "Nederlandse" de-NOx-installatie zodanig te ontwerpen dat daarin ook de rookgassen uit het Duitse deel van de EVI kunnen worden behandeld.

Het verdient aanbeveling om in het MER ook aan te geven wat het uiteindelijke voorkeursalternatief inhoudt, waarbij met name het voorkeursalternatief - volgens Westo de allerlaatste stand der techniek - afgezet dient te worden tegen het MMA (in hoeverre verschilt het voorkeursalternatief van het MMA en waarom?)¹³.

5. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied (gelegen op Nederlands en op Duits grondgebied), inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten van de voorgenomen activiteit (= het Nederlandse deel van dit project). Zoals in de Startnotitie wordt aangegeven dient de autonome ontwikkeling beschreven te worden met en zonder het initiatief aan Duitse zijde.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten.

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang en mitigeerbaarheid of op grond van cumulatie;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden - bijvoorbeeld als gevolg van de bandbreedte in de samenstelling van de invoerstromen - en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;

---

¹² Zie paragraaf 4.3.

¹³ Een keuze voor het MMA is niet verplicht, zoals abusievelijk in een inspraakreactie wordt gemeld (zie inspraakreactie 25, bijlage 4).

- bij de beschrijving van de effecten dient rekening te worden gehouden met de aanwezige achtergrondwaarden en voorbelasting door andere bronnen;
- de beschrijving van de effecten dient te geschieden op een zodanige wijze dat toetsing aan Nederlandse en Duitse grens- en streefwaarden mogelijk is;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.

Beschrijf in het MER de volgende aspecten:

Emissies en immissies

Geef een overzicht van de optredende emissies en emissieconcentraties van stoffen zoals genoemd in het vigerende (ontwerp) Besluit verbranden afvalstoffen en toets deze aan de in dit Besluit opgenomen grenswaarden. Geef een overzicht van de optredende immissieconcentraties en deposities op leefniveau van bovengenoemde stoffen en toets deze aan beschikbare grens- en streefwaarden zoals deze in Nederland en Duitsland worden toegepast. Geef in het MER aan welke emissie- en immissiewaarden (Nederlandse en/of Duitse) tot uitgangspunt zullen worden genomen voor (delen van) de voorgenomen activiteit. Westo heeft er voor gekozen om een biomonitoringssysteem op te zetten en dit systeem dient in het MER beschreven te worden¹⁴.

Geurhinder

Geef een volledig overzicht van de mogelijke geurbronnen en beschrijf de maatregelen die getroffen zullen worden om geurhinder buiten het terrein van de inrichting te voorkomen.

Geluid

Er dient een beschrijving gegeven te worden van de belangrijkste geluidsbronnen en beschreven dient te worden waar de relevante geluidscontouren komen te liggen.

Energie

Volgens de Startnotitie zullen de gunstige effecten van alternatieven op energieproductie worden beoordeeld. Geef in het MER concreet aan wat de verschillen zijn van de diverse varianten en alternatieven ten aanzien van de opwekking van energie. Betrek hierin naast de elektriciteitsopbrengst ook de energetische verbetering van mogelijke warmtelevering aan derden. Geef van de voorgenomen activiteit en de alternatieven aan in hoeverre CO₂-uitstoot uit fossiele brandstoffen wordt vermeden.

Transport

Beschrijf het type, de route en het aantal vervoersbewegingen per etmaal, de tijdstippen waarop deze zullen plaatsvinden (met name tijdens de avond- en nachturen), alsmede de gevolgen van het transport (bijvoorbeeld trillingen, geluid en luchtkwaliteit)¹⁵.

---

¹⁴ In de volgende inspraakreacties kunnen verwijzingen gevonden worden naar gezondheid (onder andere de inspraakreacties 6, 9, 12, 14, 25, 51 en 66) en voedselveiligheid, waaronder smaakbeïnvloeding (onder andere de inspraakreacties 18, 56, 57 en 68), zie bijlage 4.

¹⁵ Zie onder andere inspraakreactie 72 (zie bijlage 4) ten aanzien van opmerkingen over vervoerscapaciteit.

Externe veiligheid

Maak in het MER een veiligheidsanalyse op basis van relevante aspecten¹⁶.

Natuur en landschap

Beschrijf welke – aanzienlijke – gevolgen er voor de aanwezige flora en fauna kunnen optreden en of er een ontheffingsaanvraag op grond van de Flora- en Faunawet zal worden aangevraagd. Beschrijf of beschermde gebieden in Nederland of Duitsland beïnvloed kunnen worden door dit initiatief en indien dit het geval is in welke mate dat zal zijn¹⁷. Beschrijf de visuele beïnvloeding die het gehele initiatief zal hebben.

Zandwinning en koelwater

Beschrijf de omvang van de zandwinning. Gedurende welke periode – in jaren – zal de zandwinning plaatsvinden? Beschrijf de geomorfologische en hydrologische gevolgen van deze zandwinning. Het water van het nieuwe waterbassin zal gebruikt worden als koelvloeistof voor het gehele project. De gevolgen van het verwarmde afvalwater voor met name de waterkwaliteit zal in het MER beschreven dienen te worden.

Monitoring, toezicht en handhaving

Beschrijf de wijze waarop de belasting van het milieu, zoals veroorzaakt door het gehele project, zal worden bewaakt en hoe gewaarborgd zal worden dat aan de voorgeschreven emissie-eisen, bij zowel normaal bedrijf als bij storingen, zal worden voldaan. Vermeld de eisen dienaangaande van de respectievelijke Nederlandse en Duitse overheden. Beschrijf in het MER welke afspraken er met de betrokken Nederlandse en Duitse overheden zijn gemaakt over het toezicht en de handhaving, waarbij de onderlinge afstemming tussen de Nederlandse en Duitse overheden bijzondere aandacht verdient.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen van de initiatiefnemer en de Nederlandse en Duitse relevante grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

---

¹⁶ In verschillende inspraakreacties (zie bijlage 4) wordt op dit aspect nadrukkelijk ingegaan, zoals bijvoorbeeld in nummer 8, 33, 35 en 58.

¹⁷ Ten onrechte wordt in veel inspraakreacties verwezen naar Rode Lijstsoorten. De aandacht voor wat betreft de soortenbescherming dient op de Flora- en Faunawet gericht te zijn. Rode Lijstsoorten hebben een indicatieve betekenis (zie onder andere inspraakreactie 33). Daarnaast worden een aantal soorten in het bijzonder genoemd zoals de Veldspitsmuis (onder andere inspraakreactie 36) en de Kleine Zwaan (onder andere inspraakreacties 62 en 67). Als belangrijk natuurgebied wordt met name de Laarsche Bruch genoemd (zie onder andere inspraakreactie 62).

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit.

8. EVALUATIEPROGRAMMA

De Provincie Drenthe moet bij hun besluit aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat Westo Prefab Betonsystemen B.V. in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

Belangrijke onderdelen bij de evaluatie zijn onder andere:

- de vaststelling of binnen de opgegeven emissies, immissies en deposities is gebleven;
- de gevolgen van het opgewarmde koelwater;
- het toezicht en de handhaving vanuit de betrokken Nederlandse en Duitse overheden en of dit op effectieve wijze is afgestemd en uitgevoerd, waarbij vooral aandacht besteed dient te worden aan de vraag of de afvalstromen niet de grens zijn overgegaan.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;

- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het MMA;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport Afvalenergiecentrale
op het Europark te Coevorden

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 december 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage	<i>provincie Drenthe</i>
ingekomen:	9 DEC. 2003	Provinciebus Westerbrink 1 Assen
nummer:		Postbus 122 9400 AC Assen
dossier:	1399-17m3	Telefoon (0592) 36 55 55
code naar:	46/bib/ab	Telefax (0592) 36 57 77

Aan:
de commissie voor de Milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

6x

|||||

Assen, 5 december 2003
Ons kenmerk 48/7.1/2003010625
Behandeld door de heer K.J. van den Berg (0592) 36 58 42
Onderwerp: Wet milieubeheer (Wm); startnotitie van Westo Prefab Betonsystemen BV te Coevorden

VERZONDEN 08 DEC. 2003

Geachte commissieleden,

Hierbij zenden wij u in zesvoud een startnotitie voor een Milieueffectrapport ten behoeve van Westo Prefab Betonsystemen BV te Coevorden voor de afvalenergiecentrale EVI op het Europark bij Coevorden, gelegen in het grensgebied van Coevorden met Duitsland.

Deze startnotitie is op 14 november 2003 bij ons binnengekomen.

Het betreft hier een onderzoek naar de milieugevolgen van de oprichting van een afvalenergiecentrale.

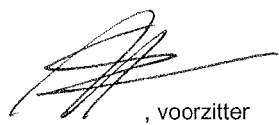
Tevens is een kennisgeving bijgevoegd. Korthedshalve verwijzen wij u naar de inhoud van deze stukken.

Wij verzoeken u ons binnen de daarvoor in de Wm gestelde termijn te adviseren over de te stellen richtlijnen.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n): 7
mh/collp

Kennisgeving

Wet milieubeheer; startnotitie voor een milieu-effectrapport (MER) van Westo Prefab Betonsystemen BV te Coevorden voor het Nederlandse deel van een afvalenergiecentrale op het Europark bij Coevorden

Gedeputeerde staten van Drenthe maken bekend dat op 14 november 2003 bij hen een startnotitie voor een MER is binnengekomen van Westo Prefab Betonsystemen BV te Coevorden.

Deze startnotitie vormt het begin van de procedure om te komen tot een MER. Het MER zal in de loop van 2003-2004 worden opgesteld.

Het doel van dit MER is het onderzoeken van de milieugevolgen van de oprichting van een afvalenergiecentrale.

Naar aanleiding van de startnotitie stellen gedeputeerde staten richtlijnen vast waaraan het op te stellen MER moet voldoen. Over de richtlijnen wordt onder meer advies gevraagd aan de Commissie voor de Milieueffectrapportage. Belanghebbenden kunnen suggesties voor de richtlijnen inbrengen.

De startnotitie ligt vanaf 11 december 2003 gedurende de gehele procedure als volgt ter inzage:

- bij de gemeente Coevorden op de Afdeling Bouw en Milieu, locatie Dalen, Hoofdstraat 2 te Dalen: op werkdagen van 8.30 uur tot 12.00 uur en elke donderdagmiddag van 16.00 uur tot 18.00 uur;
- bij de gemeente Hardenberg in het gemeentehuis, Loker Bouwen en Wonen, Stephanusplein 1 te Hardenberg, op werkdagen van 9.00 uur tot 15.00 uur (behalve op vrijdagmiddag). Buiten werktijden is inzage mogelijk na telefonische afspraak (telefoonnummer (0523) 28 95 11 of 28 95 08);
- bij de Samtgemeindeverwaltung Emlichheim te Duitsland;
- bij de provincie Drenthe, Westerbrink 1 te Assen bij de Stafgroep Communicatie op werkdagen van 8.30 uur tot 17.00 uur.

In verband met de feestdagen is het provinciehuis van 25 december 2003 tot en met 2 januari 2004 gesloten.

Tot en met 8 januari 2004 kunnen opmerkingen en suggesties ten behoeve van de te stellen richtlijnen schriftelijk worden ingediend bij het college van gedeputeerde staten, Postbus 122, 9400 AC Assen. Voor een toelichting op de startnotitie kan men contact opnemen met de heer K.J. van den Berg van de Productgroep Milieubeheer, telefoonnummer (0031 592) 36 58 42.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Westo Prefab Betonsystemen B.V.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Drenthe

Besluit: Vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C18.1 en C22.1

Activiteit: De oprichting en het in gebruik hebben van een afvalenergiecentrale voor de productie van elektriciteit en mogelijk ook warmte en stoom.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 10 december 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 17 februari 2004

Bijzonderheden: Dit project wordt gerealiseerd ten dele op Nederlands (één afvallijn) en ten dele op Duits (twee afvallijnen) grondgebied. Aanvoer en verwerking van afval uit Nederland en Duitsland dient controleerbaar gescheiden te blijven.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. W.G. Been

ir. J.G. Cuperus

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

mr. S. Pieters

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20040112	Roelof Heida	Emmen	20040119
2.	20040112	Grafschafter Bürgerinitiative Umweltschutz (GBU)	Nordhorn (D)	20040119
3.	20040901	Gemeente Belangen	Dalerpeel	20040119
4.	20040108	Elke en Hermann Borghorst	Emlichheim (D)	20040119
5.	20031211	Waterschap Velt en Vecht	---	20040119
6.	20040104	Henning en Angela Bloemendal	Emlichheim (D)	20040119
7.	20040106	Klaus Schmölders	Emlichheim (D)	20040119
8.	20040108	A.D.M. Klarenbeek	Coevorden	20040119
9.	20040107	H. Kwant-van der Hulst	Gramsbergen	20040119
10.	20040106	Christel Schmölders	Emlichheim (D)	20040119
11.	20040108	Gemeente Coevorden	Coevorden	20040119
12.	20040106	Sylvia Gerdes	Emlichheim (D)	20040119
13.	20040106	Carola en Micheal Lügtenaar	Emlichheim (D)	20040119
14.	20040106	Manfred Kuhnt	Emlichheim (D)	20040119
15.	20040106	Jutta Kuhnt	Emlichheim (D)	20040119
16.	20040108	Yvonne Bouwman	Emmen	20040119
17.	20040108	VROM-Inspectie, regio Noord	Groningen	20040119
	20031205			
18.	20040108	IAMS Europe BV	Coevorden	20040119
19.	20040108	Miliefederatie Drenthe	Assen	20040119
20.	20040107	Gemeente Emmen	Emmen	20040119
21.	20031230	S.P. Schouten	Coevorden	20040119
22.	20040106	R.G.B. Halfwerk en F.H. van Tibberren	Coevorden	20040119
23.	20031228	G.M. Gerrits	Coevorden	20040119
24.	20040106	J.H. Dijkman en A.H.J. Leferink-Dijkman	Holthema	20040119
25.	20040107	H.J. Koskamp en H.H. Koskamp-Kielich	Coevorden	20040119
26.	20040107	Groenlinks Hardenberg	Hardenberg	20040119

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
27.	20040107	Fimmy en Jaap van der Ploeg	Coevorden	20040119
28.	20040106	Vereniging Dorpsbelangen Nieuw Schoonebeek	Nieuw Schoonebeek	20040119
29.	20040108	A.D.M. Klarenbeek	Coevorden	20040119
30.	20040130	M. Beumkes-Behboodi Moghaddam en J. Smale	Coevorden	20040119
31.	20031231	E. van der Scheer, C. Bosman-Geurts en F.C. Stoffels-Boersma	Coevorden	20040119
32.	20031223	'Het Stroomdal' Natuur- en Milieuvereniging Zuid-Oost Drenthe	Coevorden	20040119
33.	20040103	'Het Stroomdal' Natuur- en Milieuvereniging Zuid-Oost Drenthe	Coevorden	20040119
34.	20031224	Mobilisation for the environment	Assen	20040119
35.	20040101	S.P. Schouten en I.R.M. Schouten de Lely	Coevorden	20040119
36.	20031230	Werkgroep Lokale Agenda (WLA)	Hardenberg	20040119
37.	20031228	Berthold Winkelink	Echteler (D)	20040119
38.	20031230	Stichting B.A.C. (Burgerbelang Afvalverbrandingsinstallatie Coevorden)	Coevorden	20040119
39.	20031230	M. Veenstra	Coevorden	20040119
40.	20040102	Inus Brakel	Nieuw Amsterdam	20040119
41.	20040103	Inus Brakel	Nieuw Amsterdam	20040119
42.	20031231	Idhuna Barelds en Wolfgang Schwartz	Schoonebeek	20040119
43.	20040104	A.J. Wolters	Coevorden	20040119
44.	20031227	Milieudefensie, Milieugroep Oosterhesselen/Coevorden	Oosterhesselen	20040119
45.	20040102	J.A. Stroeve	Coevorden	20040119
46.	20031230	H.J.J. Bijen	Coevorden	20040119
47.	20040102	R. Meijering	Coevorden	20040119
48.	20040102	S. Jürgens-Wolters	Coevorden	20040119
49.	20031230	Wijkvereniging Pikveld/Heege Noord	Coevorden	20040119
50.	20040102	P. Herwig	Coevorden	20040119
51.	20040105	M. Renardus	Coevorden	20040119
52.	20040101	H.J.J. Bijen	Coevorden	20040119

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
53.	20040102	Vereniging Dorpsbelangen Schoonebeek	Schoonebeek	20040119
54.	20040102	P. Herwig	Coevorden	20040119
55.	20040102	Buurt- en speeltuinvereniging 'De Heege'	Coevorden	20040119
56.	20040106	Werkgroep agrarisch belang EVI	Dalen	20040119
57.	20040104	R.G.B. Halfwerk en F.H. van Tibberen	Coevorden	20040119
58.	20040104	Familie Van Etten	Laar	20040119
59.	20040106	B.R. Boetje en T.S.Th. de Boer	Zandpol	20040119
60.	20040106	Vereniging Stads Belang Coevorden	Coevorden	20040119
61.	20040105	Plaatselijk Belang Ane, Plaatselijk Belang Gramsbergen-Oost	Gramsbergen	20040119
62.	20040103	Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland (BUND) Landesverband Niedersachsen e.V. Kreisgruppe Grafschaft Bentheim	Schüttorf (D)	20040119
63.	20040107	G.J.J. Beukeveld, namens familie Beukeveld	Hoorn	20040119
64.	20031205	G.J.J. Beukeveld, namens familie Beukeveld	Hoorn	20040119
65.	20040107	Stichting Milieu Rondonne	Emmen	20040119
66.	20040108	H. Wilpshaar	Coevorden	20040119
67.	20040106	H.J. Barelds	Schoonebeek	20040119
68.	20040105	Raiffeisen-Grenzland eG en Koöperative Milchverwertung eG	Laar/ Emlichheim (D)	20040119
69.	20040106	M. van Zwolle en J. van Zwoll	Laar (D)	20040119
70.	20040103	Michael en Theresia Dijkhuis	Emlichheim (D)	20040119
71.	20040106	Stadsbelangen Gramsbergen e.o.	Gramsbergen	20040119
72.	20040107	P. Smit	Coevorden	20040119
73.	20040107	Essent	Wijster	20040119
74.	20040130	J. Habing	Coevorden	20040119
75.	20040107	GGD, Regio IJssel Vecht	Zwolle	20040119
76.	20040106	W.N. Van Eendenburg	Coevorden	20040119
77.	20040106	H.A. Jonkers	De Krim	20040119
78.	20040105	H. Mekkes	Dalen	20040119
79.	20040106	G.J. Stoker	Coevorden	20040119

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
80.	20031231	H.G. Beukeveld	Dalerpeel	20040119
81.	20040104	Bernhard Heidrich	Oldenburg (D)	20040119
82.	2003112	Provincie Drenthe	Assen	20040128
83.	20040114	Ina van Ommen-Eggengoor	Coevorden	20040204
84.	20040116	Provincie Overijssel	Zwolle	20040204